

Tadeusz R. Żurowski

Sobień - Manasterzec, pow. Lesko

Informator Archeologiczny : badania 2, 367-368

1968

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SANDOMIERZ - m. patrz wczesne średniowiecze

SIERADZ - m. patrz wczesne średniowiecze

Sławno - powiat patrz wczesne średniowiecze

SOBIEN-MANASTERZEC Muzeum w Rzeszowie.

pow. Lesko

Badania prowadził Tadeusz R. Żurowski. Finansowało Muzeum w Rzeszowie. Czwarty sezon badań. Grodzisko wczesnośredniowieczne i średniowieczne.

Wykopy 1-4 na zachód od baszty, 5-6 - na wschód od niej, w odległości 10-17 m. Odsłonięto mury dobudówki do baszty od strony zachodniej. Dostęp do dobudówki był tylko od wnętrza baszty. Dobudówka ubezpieczała ją i kontrolowała dojazd na podzamecz. Mur frontu /W/ wzmocniały przypory narożne. Mur boczny /N/ od przypory przy nasadzie baszty odchyłał się ku północ.-zachodowi. Wnętrza przedbaszcia /l/ nie dokopano ze względu na trudności zorganizowania robót murarskich. W odległości 12 m na wschód od baszty odkryto ryzalit muru obwodowego, a na 14-tym m węgieł budynku równoległego do muru obronnego w odl. 80 cm, który w XIV w. został posadowiony na warstwie gródka z końca XII w.

Między 11 a 17 m natrafiono po raz pierwszy na nienaruszoną stratygrafię resztek budynków drewnianych od końca w.XII do końca w.XIV. Nad nimi zalegały warstwy piętnasto- i szesnastowieczne.

Warstwy zachowały ślady pożarów, w tym z 1241 i ok. 1370 r. Pod koniec XIII w. zaczęto budowę murów zamku. Na 10 do 11 m przecięła do calca jama warstwy XII-XIII w. Wypalano w niej kamień wapienny, gaszono wapno, rozrabiano zaprawę murarską.

Po przerwie w użytkowaniu zamek odbudowali Kmitowie, którym Jagiełło nadał Sobień ok. 1386 r.

Starszą ceramikę grubościenną z dodatkiem schudzającym lepiono na podsypce, obmazywano lub obtaczano. Znaki garncarskie: z układem hiperbol w odmianach: z pustką w środku, punktem, kreską, krzyżykiem. Jeden ze znaków był w kształcie wypukłego równoramiennego krzyża. Naczynia zdobiono bruzdami spiralnie; pojedynco, podwójnie, nieregularnie, także stempelkami i plastycznie oraz garncarskim grzebieniem ornamentem falistym i poziomymi bruzdami. Od XIV w. są naczynia z polewą zieloną i siwe polerowane. W XV w. naczynia cienkościenne toczono na kole z gliny naturalnej, zdobione regularnym bruzdowaniem, dobrze wypalone na czerwono.

Zabytki: żelazna łuska z nitami od zbroi, bełty strzał do kuszy z tulejką, jeden z kolcem, parę butelek i lampka na wino, dwa ceramiczne lichtarze, kafle garnkowe i pierwsze kafle prasowane o motywach geometrycznych i roślinnych z literami gotyckimi, brązowy napaśtek z dołkami obiegającymi czaszę spiralnie w 12 skrętach.

Niezbędne jest przeprowadzenie badań części mieszkalnej zamku i podzamcza.

STARE DRAWSKO - Wyspa Bielawa
pow. Szczecinek

patrz okres halsztacki